

Socialstyrelsen

Audit 20.1

Godkendelse af tilbud

Maj 2020

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af

Socialstyrelsen

Edisonsvej 1

5000 Odense C

Tlf: 72 42 37 00

E-mail: info@socialstyrelsen.dk

www.socialstyrelsen.dk

Evt. Forfatter: ANFØR FORFATTER

Evt. Tryk: ANFØR TRYKKERI

Evt. 1. oplag, ANFØR ANTAL stk.

Indhold udarbejdet af

ANFØR UNDERLEVERANDØR

for Socialstyrelsen.

Udgivet 18. marts 2020

Download eller se rapporten på

www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

ISBN: kontakt isbn@socialstyrelsen.dk

digital isbn: kontakt isbn@socialstyrelsen.dk

Indhold

Indledning	2
Formål med de lærende auditforløb	2
Formålet med audit 20.1	2
Læsevejledning	2
Metodisk tilrettelæggelse	3
Deltagere	3
Auditmateriale	3
Metodisk fokus	3
Auditpanelets drøftelser	4
Tema: Uddannelse og beskæftigelse	5
Alle kvalitetsmodellens temaer - samlet vurdering	6
Generelle bemærkninger fra drøftelsen af udvalgte temaer i kvalitetsmodellen	7
Plenumdrøftelse om behov for metoder til at undersøge om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse	7
Anbefaling	9
Opfølgingsplan	10
Bilag	11

Indledning

Socialstyrelsen gennemfører løbende auditforløb. Auditforløbene indgår i Socialstyrelsens opgave med at følge og understøtte socialtilsynene i deres opgavevaretagelse. Auditforløbene har fokus på socialtilsynenes faglige vurderinger af tilbuddenes kvalitet.

Formål med de lærende auditforløb

Socialstyrelsen har siden 2014 gennemført en række lærende audits, hvor et auditpanel har vurderet og drøftet konkrete bedømmelser og faglige udfordringer med udgangspunkt i udvalgte dele af kvalitetsmodellen for socialtilsynet. Formålet med de lærende auditforløb er overordnet:

- At understøtte koordinering af opgaveløsningen og en ensartet udvikling i praksis i socialtilsynene.
- Gennem læringsorienterede forløb at understøtte den faglige dialog på tværs af socialtilsynene.
- At skabe rum til faglige refleksioner, der skal munde ud i anvendelige faglige anbefalinger.
- At sætte fokus på centrale aspekter af den samlede tilsynsproces på en måde, så læring og udvikling kan forplante sig i det fremadrettede arbejde med tilsynsprocessen

Formålet med audit 20.1

Audit 20.1 omhandlede godkendelse af døgntilbud med fokus på tilgange til at undersøge om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse. Dette er fagligt interessant fordi Socialtilsynet ikke har de samme datakilder til rådighed i godkendelsen, som i det driftsorienterede tilsyn. Dette fordi tilbuddet som oftest endnu ikke har beboere, personale og en eksisterende drift, der kan informere vurderingen af kvaliteten i tilbuddet. Socialtilsynene er derfor på en metodisk udfordrende opgave i forhold til at sandsynliggøre, om tilbuddets beskrivelser af, hvordan de vil leve op til kvalitetsmodellens temaer, opfylder betingelserne for godkendelse.

Et resultat af auditpanelets drøftelser var, at materialet, som lå til grund for auditeringen ikke var tilstrækkeligt til at belyse formålet med audit 20.1. Auditpanelet havde derfor, supplerende til det skriftlige materiale, en plenumdrøftelse vedr. tematikken om godkendelser. Det er primært denne drøftelse, som ligger til grund for Socialstyrelsens anbefalinger og plan for opfølgning, som præsenteres afslutningsvis i rapporten. Bl.a. afdækkede plenumdrøftelsen, at særligt vurderingen af, hvornår der er *sandsynligt*, at et tilbud under godkendelse kan levere den fornødne kvalitet, er en metodisk udfordrende tilsynsfaglig disciplin. Denne udfordring kan resultere i, at afgørelser falder ud til tilbuddets fordel, selvom tilsynet har set indikationer på tilbuddet ikke har den fornødne kvalitet. Årsagen til dette er bl.a., at tilsynet ikke i tilstrækkeligt omfang har relevante metodiske tilgange og analytiske redskaber til rådighed til at forfølge indikationer på manglende kvalitet hos tilbud, som endnu ikke er i drift, og hvor der er tvivl om kvaliteten.

Læsevejledning

Auditrapporten beskriver indledningsvist auditpanelets drøftelser på baggrund af udvalgte dele af kvalitetsmodellen. Rapporten beskriver endvidere auditpanelets efterfølgende plenumdrøftelse af tilgange til at undersøge/afdække om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse. Her beskrives det også, hvilke forhold, som ligger til grund for auditpanelets vurdering af, at auditmaterialet ikke i tilstrækkelig grad bidrog til at belyse formålet med audit

20.1. Dernæst konkluderer rapporten på resultatet af de samlede drøftelser og på baggrunden for Socialstyrelsen anbefaling. Sidst i auditrapporten fremgår en plan for opfølgning på Socialstyrelsens anbefaling.

Metodisk tilrettelæggelse

Deltagere

For at understøtte vidensdeling på tværs af de fem socialtilsyn om tilgange til at undersøge/afdække om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse, var der behov for deltagelse fra alle fem socialtilsyn. Socialtilsyn Nord blev, på baggrund af en anmodning og en konkret vurdering, fritaget fra deltagelse i audit 20.1. Med henblik på at understøtte implementering af auditanbefalinger, blev der aftalt et særskilt forløb med Socialtilsyn Nord henblik på orientering om drøftelserne på auditmødet. Socialtilsyn Syd meldte afbud på dagen for auditmødet. Fra de øvrige tre socialtilsyn deltog fem tilsynskonsulenter, der havde gennemført de godkendelser, der var genstand for auditforløbet. Herudover deltog to faglige ledere og en faglig koordinator. I alt deltog 8 personer fra de tre socialtilsyn.

Auditmateriale

Materialet, der lå til grund for auditeringen, var en godkendelsesrapport fra 2019 af et nyt døgntilbud, fra hvert socialtilsyn. Vurderingsgrundlaget bestod af en fuld rapport med alle relevante bilag, som lå til grund for vurderingen af, om ansøger opfyldte betingelserne for godkendelse.

Herudover blev hvert socialtilsyn bedt om at udarbejde en praksisbeskrivelse, som indeholdt en beskrivelse af, hvordan godkendelsesopgaven er organiseret, samt hvilke dataindsamlingsmetoder, der var taget i anvendelse i den konkrete sag, som var genstand for audit 20.1. Hensigten med praksisbeskrivelsen var, at deltagerne fik viden om, hvordan godkendelsen af tilbud er organiseret i de respektive socialtilsyn, og hvordan den konkrete tilsynsfaglige praksis udgør rammen for og informerer vurderingerne. Dette kunne fx være retningslinjer og procedurer, der anviser indhold, aktiviteter og metodiske tilgange til udarbejdelse af grundlaget for vurderingen af om et tilbud opfylder betingelsen for godkendelse.

Beskrivelser af de fem socialtilsyns organisering af tilsynsopgaven fremgår af bilaget.

Metodisk fokus

Auditeringen var tilrettelagt som en lærende audit. Formålet var at dele viden og udveksle erfaringer vedrørende godkendelse af tilbud, herunder identificere gode eksempler på tilgange til at undersøge om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse, jf. kvalitetsmodellen. Dette ud fra en antagelse om, at der gennem vidensdeling og evt. gode eksempler kan udtrages vigtig læring til kvalificering af den tilsynsfaglige tilgang til godkendelse af tilbud.

Forud for auditmødet blev deltagerne anmodet om at læse de fremsendte godkendelser og tilhørende bilag (tilsynsrapporter, ansøgning, bilag og praksisbeskrivelser) fra de fire deltagende socialtilsyn. Deltagerne blev endvidere bedt om at læse de respektive socialtilsyns praksisbeskrivelser.

Med henblik på at understøtte systematiske drøftelser var der udarbejdet i alt tre vurderingskemaer, hvor deltagerne blev bedt om følgende:

1. Foretage en vurdering af i hvilken grad det var sandsynliggjort, at tilbuddet forventes/ikke forventes at kunne opfylde indikatorerne inden for temaet "Målgruppe, metoder og resultater".
2. Foretage en vurdering af i hvilken grad det var sandsynliggjort, at tilbuddet forventes/ikke forventes at kunne opfylde indikatorerne inden for temaet "Uddannelse og beskæftigelse".
3. Foretage en helhedsvurdering af den samlede kvalitetsvurdering, herunder i hvilken grad det var sandsynliggjort, at tilbuddet forventes/ikke forventes at kunne opfylde alle kvalitetsmodellens indikatorerne.

Vurderingerne blev fremlagt mundtligt på auditmødet.

Auditdrøftelserne blev indledt med temaet "Målgruppe, metoder og resultater", da det er et centralt omdrejningspunkt i godkendelsen, at tilbuddet kan sandsynliggøre, at de kan understøtte borgernes trivsel og udvikling, og anvende metoder og faglige tilgange, der er relevante ift. målgruppen.

Drøftelserne tog afsæt i auditdeltagernes vurdering af indikatorerne inden for temaerne "Målgruppe, metode og resultater" og "Uddannelse og beskæftigelse" samt en vurdering af den samlede kvalitetsvurdering.

Valget om at tage udgangspunkt i indikatorniveauet var begrundet i, at indhentning af data til understøttelse af det tilsynsfaglige skøn primært foregår på indikatorniveau.

Auditpanelets drøftelser

I nedennævnte afsnit refereres auditpanelets drøftelser og opmærksomheder. Indledningsvis refereres de drøftelser, som havde udgangspunkt i udvalgte temaer i kvalitetsmodellen. Da materialet, som lå til grund for auditeringen ikke var tilstrækkeligt til at belyse formålet med audit 20.1. refererer afsnittet endvidere den efterfølgende plenumdrøftelse af tilgange til at undersøge om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse. Plenumdrøftelsen ligger til grund for Socialstyrelsens anbefalinger og plan for opfølgning

Drøftelse med udgangspunkt i udvalgte temaer i kvalitetsmodellen

Tema: Målgruppe, metoder og resultater

Indikator 3.a. Tilbuddet anvender faglige tilgange og metoder, der er relevante i forhold til tilbuddets målsætning og målgrupper.

Auditpanelet drøftede følgende opmærksomheder:

- Tilbuddets faglige tilgange og metoder skal være relevante i forhold til de målgrupper, der søges godkendelse til, og disse skal være indbyrdes forenelige.
- Tilbudstypen har betydning for vurderingen af indikatoren. Et særligt opmærksomhedspunkt er tilbud, der søger om godkendelse som flere tilbudstyper fx § 66 og §107 (hhv. børn, unge og voksne).

- Procesbeskrivelser kan øge indsigten i, hvordan tilbuddet vil omsætte målsætninger. Det er væsentligt at være opmærksom på, at procesbeskrivelser skal afspejle målgruppens behov for støtte.
- Vurderingsgrundlaget kan med fordel styrkes ved, at tilbuddet redegør for, hvad de vil gøre såfremt procesbeskrivelserne ikke fører til de ønskede resultater.

Indikator 3.b. Tilbuddet dokumenterer resultater med udgangspunkt i konkrete, klare mål for borgene til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen.

Auditpanelet drøftede følgende opmærksomheder:

- Tilbuddets dokumentationsstrategi kan med fordel afspejle, hvordan tilbuddet konkret vil dokumentere, at indsatsen er i overensstemmelse med målgruppens behov, og hvordan resultatdokumentation konkret påtænkes anvendt, som afsæt for udvikling af indsatsen.
- Eksempler og citater kan understøtte, at procesbeskrivelser og strategier konkretiseres skriftligt og dermed også fungere som afsæt for opfølgning på første driftsorienterede tilsynsbesøg. Fx hvordan og hvor ofte tilbuddet vil følge op på xxx.

Indikator 3.c. Tilbuddet opnår positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål, visiterende kommuner har opstillet for borgernes ophold. (Indikator 3.c. gælder ikke: - Ambulante alkoholbehandlingstilbud efter sundhedslovens § 141. - Ambulante stofmisbrugsbehandlingstilbud efter servicelovens § 101 og § 101 a. - Krisecentre oprettet efter servicelovens § 109. - Forsorgshjem oprettet efter servicelovens § 110.)

Auditpanelet drøftede følgende opmærksomheder:

- Vurderingsgrundlaget kan styrkes ved, at tilbuddet redegør for, hvordan det vil følge op på, om "de er lykkedes".
- Tilgange til resultatdokumentation bør afspejle tilbudstypen, herunder også, hvordan tilbuddet vil sikre resultatdokumentation i tilbud, hvor der søges om godkendelse til flere tilbudstyper. Fx både § 66 og § 107.
- Vurderingsgrundlaget kan med fordel styrkes ved, at tilbuddet redegør for, hvordan organiseringen af indsatsen understøtter opnåelsen af positive resultater for borgeren.

Indikator 3.d. Tilbuddet samarbejder aktivt med relevante eksterne aktører for at understøtte, at målene for borgerne opnås.

Auditpanelet drøftede følgende opmærksomheder:

- Det bør indgå i vurderingsgrundlaget, hvilke aktører tilbuddet konkret finder relevante at samarbejde med.
- Det er væsentligt, at tilbuddet samarbejder med eksterne aktører, der er relevante i forhold til målgruppens behov for støtte.
- Det bør indgå i vurderingsgrundlaget, hvordan tilbuddet vil etablere en formaliseret ramme for samarbejde med eksterne aktører, og hvordan tilbuddet vil vedligeholde samarbejdet. Fx om der er indgået en samarbejdsaftale og i givet fald hvad indholdet er.

Tema: Uddannelse og beskæftigelse

Indikator 1.a. Tilbuddet opstiller i samarbejde med borgerne konkrete, individuelle mål i forhold til at understøtte borgernes skolegang, uddannelse, beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud, og der følges op herpå.

Auditpanelet drøftede følgende opmærksomheder:

- Det bør indgå i vurderingsgrundlaget, hvordan tilbuddet konkret vil opstille relevante mål i samarbejde med borgeren, herunder også i forhold til målgrupper, hvor samarbejde kan være udfordrende.
- Vurderingsgrundlaget kan styrkes ved, tilbuddet har en systematik for hvor ofte de vil følge op på målene.

Indikator 1.b. Borgerne er i dagtilbud, grundskoletilbud, uddannelse, beskæftigelse, eller samværs- og aktivitetstilbud. Medfølgende børn på voksentilbud er i dag- eller grundskoletilbud.
Auditpanelet drøftede følgende opmærksomheder:

- Deltagerne drøftede, hvordan indikatorerne kan bedømmes i forhold til ordlyden, når socialtilsynet fx ikke kan indhente data om borgernes uddannelse eller beskæftigelse, da der endnu ikke er indskrevet borgere i tilbuddet. Socialstyrelsen gør supplerende opmærksom på, at socialtilsynet skal foretage en bedømmelse af alle indikatorer i kvalitetsmodellen. Hver indikator bedømmes ved et af følgende:
 - Tilbuddet forventes at kunne opfylde indikatoren.
 - Tilbuddet forventes ikke at kunne opfylde indikatoren.

I vurderingen på kriterieniveau kan andre forhold end indikatorerne inddrages i vurderingen. Når socialtilsynet skal vurdere om tilbuddet understøtter borgerne i at udnytte deres fulde potentiale, kan socialtilsynet fx lægge vægt på, om tilbuddet har gjort sig relevante overvejelser ift. hvordan de påtænker at støtte ift. uddannelse og beskæftigelse, og om de har organiseret indsatsen på en måde, der kan understøtte dette.

Indikator 1.d. Børnene/de unge i tilbuddet har et stabilt fremmøde i deres dagtilbud, grundskoletilbud, uddannelsesstilbud eller beskæftigelse. (Indikator 1.d gælder kun anbringelsessteder for børn og unge oprettet efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 5 og 6 samt efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling oprettet efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7.)

Auditpanelet drøftede følgende opmærksomhedspunkter:

- Det bør indgå i vurderingsgrundlaget, hvordan tilbuddet konkret vil understøtte et stabilt fremmøde og hvordan de vil håndtere situationer, hvor fremmødet fx ikke er stabilt.

Alle kvalitetsmodellens temaer - samlet vurdering

Vurderingen af, om et tilbud har fornøden kvalitet, sker ud fra en samlet, faglig vurdering under hensyn til tilbuddets karakter og målgruppe.

Auditpanelet drøftede følgende opmærksomheder:

- Tilsynet kan med fordel være opmærksom på, at den samlede vurdering af et tilbud, der søger godkendelse efter fx § 66 og § 107, afspejler, at tilbuddet både er til børn, unge og voksne
- Det bør være et gennemgående tilsynsfokus, at vurderingen af indikatorer, kriterier og temaer sker med afsæt i målgruppens behov for støtte
- Tilsynet kan med fordel være opmærksom på, om der er sammenhæng mellem tilbuddets beskrivelser af, hvordan de vil opfylde de enkelte indikatorer. Fx om der sammenhæng mellem økonomien og de opgaver, som tilbuddet skal løse ift. målgruppen.

Generelle bemærkninger fra drøftelsen af udvalgte temaer i kvalitetsmodellen

- Auditpanelet drøftede, at eksempler og citater kan tydeliggøre pointer og styrke kvalitetsvurderingen. Auditpanelet havde forskellige opfattelser af, hvor meget vurderingsgrundlaget skal foldes ud og beskrives i kvalitetsvurderingen, herunder om formidlingsformen skal være af mere postulerende karakter, eller underbygges af fx eksempler og citater.
- Auditpanelet havde forskellige opfattelser af, hvem kvalitetsvurderingen "skrives til". Drøftelsen handlede om, hvorvidt kvalitetsvurderingen udelukkende var målrettet tilbuddet, eller om den også skulle fungere som afsæt for de første driftsorienterede tilsynsbesøg.
- Auditpanelet drøftede, hvorvidt godkendelse forudsætter, at alle indikatorer bedømmes: "Tilbuddet forventes at kunne opfylde indikatoren"

Plenumdrøftelse om behov for metoder til at undersøge om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse

Som nævnt i indledningen drøftede deltagerne bl.a. den centrale problemstilling, at tilsynet ved godkendelser i nogle tilfælde ser indikationer på, at tilbuddet ikke kan forventes at have den fornødne kvalitet. Dette skaber en metodisk udfordring i forhold til, hvilke handlemuligheder og redskaber, der kan understøtte tilsynet i en videre undersøgelse og vurdering, når tilbuddet endnu ikke er i drift.

Drøftelsen gik her særligt på, at det er centralt at have viden om de metodiske tilgange, som anvendes af tilsynskonsulenterne, fordi dette er afgørende for, hvordan kvalitetsmodellen omsættes på tværs af tilsynene i forhold til godkendelser. Drøftelsen opstod på baggrund af en erkendelse af, at socialtilsynenes formidling af kvalitetsvurderingen i godkendelsesrapporten ikke i tilstrækkelig grad bidrager med viden om de metodiske tilgange til dataindsamling, som de tilsynsførende anvender, når de tilvejebringer grundlaget for kvalitetsvurderingen.

Drøftelsen havde afsæt i bekendtgørelse om socialtilsyn, bilag 1¹, hvor følgende fremgår:

Ved godkendelse af tilbud skal socialtilsynet vurdere, om det er sandsynligt, at tilbuddet vil kunne levere den fornødne kvalitet i indsatsen inden for temaerne. Dette gøres på baggrund af en vurdering af tilbuddets forudsætninger for og forventede evne til at opfylde kvalitetsmodellens indikatorer og kriterier. Socialtilsynet skal foretage en bedømmelse af alle indikatorer i kvalitetsmodellen. For hver indikator bedømmes ved socialtilsynets godkendelse af tilbuddet et af følgende:

– Tilbuddet forventes at kunne opfylde indikatoren.

– Tilbuddet forventes ikke at kunne opfylde indikatoren.

Bedømmelsen af indikatorerne understøtter vurderingen af kriterierne, hvilket resulterer i en skriftlig vurdering for hvert tema.

Kvalitetsvurderingen på temaniveau offentliggøres på Tilbudsportalen, hvis tilbuddet godkendes."

¹ Link til bekendtgørelse nr. 1633 af 27/12/2019:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211809>

Deltagerne drøftede indledningsvist, hvilken viden tilsynskonsulenten skal have om den konkrete målgruppe, for at kunne vurdere, om de påtænkte metodiske tilgange er relevante i forhold til målgruppens behov for støtte.

Vurderingen bør foretages i forhold til de målgrupper, der søges godkendelse til, både individuelt og samlet set, med henblik på at vurdere om tilbuddet kan sandsynliggøre, at der kan arbejdes med forskellige målgruppers behov på samme tilbud. Dette er særligt et opmærksomhedspunkt, såfremt der ansøges om flere målgrupper i samme tilbud, og når der ansøges om godkendelse til fx både § 66 og § 107.

Deltagerne havde forskellige opfattelser af, i hvilket omfang tilsynskonsulenterne, foruden tilsynsfaglig generalistviden om godkendelsesopgaven, også skulle have viden om konkrete målgrupper og metoder. Drøftelsen afdækkede, at der i de respektive godkendelsesteams og i deres opgaveporteføljer, er stor variation i tilbudstyperne og målgrupperne, og at det kan være vanskeligt som tilsynsførende at holde sig opdateret om aktuel bedste viden inden for samtlige målgrupper og metoder. Samtidig er godkendelsesopgaven også en tilsynsfaglig disciplin, som forudsætter viden om "godkendelsesmetodik". Det kan således være vanskeligt at favne et tilstrækkeligt vidensniveau hos en og samme tilsynskonsulent. Dette er også årsagen til, at flere af socialtilsynene sammensætter et team, som samlet set har den viden (om fx tilbudstype og målgruppe), som er relevant for at kunne vurdere, om tilbuddet kan levere den fornødne kvalitet².

Socialstyrelsen kan supplerende hertil oplyse, at intentionerne i den politiske aftale om socialtilsynet fra 2013 blandt andet fokuserede på, at tilsynet altid kan udfordre tilbuddene på deres pædagogiske tilgang, på deres behandling af borgerne og på deres styringsmæssige forhold som fx økonomien. Endvidere blev det fremført som vigtigt, at de tilsynsførende har en stærk faglig indsigt i blandt andet økonomi, jura, pædagogik og sociale metoder.

Deltagerne drøftede, at særligt vurderingen af, hvornår der er *sandsynligt*, at tilbuddet kan levere den fornødne kvalitet, er en udfordrende tilsynsfaglig disciplin, som indebærer anvendelse af metoder til bl.a. triangulering af udsagn, såfremt tilsynskonsulenten i kvalitetsvurderingen ikke udelukkende skal videregive oplysninger fra ansøger, men også behandle og vurdere disse oplysninger. Denne udfordring, om vurdering af sandsynlighed, kan i nogle tilfælde, resultere i, at afgørelser falder ud til tilbuddets fordel, selvom tilsynet har set indikationer på, at tilbuddet ikke har den fornødne kvalitet.

Årsagen til dette er bl.a., at tilsynet ikke i tilstrækkeligt omfang har relevante metodiske tilgange og analytiske redskaber til rådighed til at forfølge indikationer på manglende kvalitet hos tilbud, som endnu ikke er i drift, og hvor der er tvivl om kvaliteten. Da tvivl om kvaliteten af forskellige årsager kan være vanskelig at vurdere og dokumentere, kan det resultere i en fordelagtig afgørelse for tilbuddet, som kan vise sig at have vidtgående konsekvenser for borgerne i tilbuddet, såfremt tilbuddet på et senere tidspunkt må ophøre.

Deltagerne drøftede, at der generelt og særligt i forhold til situationer, hvor der var tvivl om kvaliteten var behov for at udvikle metoder og tilgange, herunder fx:

- Spørgsmål/systematikker, der kan anvendes til at triangulere sammenhængen mellem målgruppe, problemforståelse og konkrete metoder

² Da formålet med audit 20.1 ikke er at tilvejebringe viden om, hvordan organiseringen af godkendelsesopgaven understøtter den faglige kvalitet i godkendelsen af tilbud indgår denne problemstilling ikke i den anbefaling, der er udarbejdet på baggrund af auditforløbet.

- Indhente referencer på ledelsen
- Anvendelse af cases til brug for drøftelse med den kommende ledelse og medarbejdere
- Anvendelse af observation og gruppeinterview fx i forhold til bestyrelse og ledelse
- Redskaber der kan understøtte systematisk "tryktest" af tilbuddet med henblik på at undersøge tilbudsledelsens refleksioner, fx ift. hvordan uforudsete forhold påtænkes håndteret. Såfremt tilbuddet godkendes, kan mere konkrete udsagn endvidere fungere som afsæt for de kommende tilsynsbesøg.
- Fælles forståelser af, hvordan det risikobaserede tilsyn kan omsættes i godkendelser af tilbud

Anbefaling

Formålet med auditforløbet var at dele viden og udveksle erfaringer om godkendelse af tilbud, herunder identificere gode eksempler på tilgange til at undersøge/afdække om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse, jf. kvalitetsmodellen. Dette ud fra en antagelse om, at der gennem vidensdeling og evt. gode eksempler kan udtrages vigtig læring til kvalificering af den tilsynsfaglige tilgang til godkendelse af tilbud.

Auditforløbet afdækkede at godkendelse af tilbud forudsætter en bred viden om lovgivning, tilbudstyper, dataindsamlingsmetoder, og viden om målgrupper mv. med henblik på at kunne vurdere, om det er sandsynliggjort, at der er den fornødne kvalitet i tilbuddet.

Auditforløbet afdækkede en række opmærksomheder som kan inddrages i afdækningen af temaerne: "Målgruppe, metoder og resultater" og "Uddannelse og Beskæftigelse".

Auditforløbet afdækkede endvidere, at tilsynet ved godkendelser i nogle tilfælde ser indikationer på, at tilbuddet ikke kan forventes at have den fornødne kvalitet. Dette skaber en udfordring i forhold til, hvilke handlemuligheder og redskaber, der eksisterer til at understøtte tilsynet i en videre undersøgelse af tilbuddet i tilfælde, hvor der kan være tvivl om kvaliteten.

Auditforløbet afdækkede ligeledes ideer til, hvordan metoder og tilgange kan styrke tilsynets afdækning af, om ansøger opfylder betingelserne for godkendelse, jf. kvalitetsmodellen og styrke tilrettelæggelsen af det risikobaserede tilsyn i det efterfølgende driftsorienterede tilsyn.

Set i lyset af, at tilsynet ikke i tilstrækkeligt omfang har relevante metodiske tilgange og analytiske redskaber til rådighed til at forfølge indikationer på manglende kvalitet hos tilbud, som endnu ikke er i drift, og hvor der er tvivl om kvaliteten, anbefales det, at Socialstyrelsen tager initiativ til et udviklingsarbejde vedr. relevante dataindsamlingsmetoder til belysning af ansøgninger om godkendelse af tilbud. Dette udviklingsarbejde vil foregå i et samarbejde mellem Socialstyrelsen og socialtilsynene.

Socialstyrelsens anbefaling

Socialstyrelsen vil tage initiativ til et udviklingsarbejde i samarbejde med socialtilsynene, med henblik på at der udarbejdes konkrete forslag til metoder, der kan styrke grundlaget for godkendelse af sociale døgntilbud, hvor der er tvivl om kvaliteten.

Opfølgningsplan

Som opfølgning på de opmærksomheder og anbefaling, der er opstillet i auditrapport 20.1, vil Socialstyrelsen tage initiativ til en række tiltag, herunder:

- Afrapporteringen af auditforløbet 20.1., herunder de opstillede opmærksomheder og anbefaling, vil blive præsenteret og drøftet på Fællesmøde med tilsynschefer og på Mellemedernetværksmøde ved førstkommende lejlighed.
- Socialstyrelsen vil fra 2. halvår 2020 initiere et udviklingsarbejde om indkredsning og beskrivelse af dataindsamlingsmetoder i samarbejde med tilsynene. Formålet at understøtte en vidensbaseret, systematisk og ensartet godkendelse af døgntilbud for børn, unge og voksne. Metoderne skal bl.a. understøtte en systematisk tilgang til afdækning af, om der er de fornødne sammenhænge mellem målgruppen og den pædagogiske indsats. Ligeledes skal metoderne medvirke til at tydeliggøre/konkretisere, hvordan tilbuddet vil sikre den fornødne kvalitet i tilbuddet fremadrettet. Udviklingsarbejdet skal munde ud i et bruttokatalog med metoder og casebeskrivelser af, hvordan metoderne kan omsættes i en tilsynsfaglig kontekst til belysning af forskellige temaer i kvalitetsmodellen. Socialstyrelsen vil følge op på metodernes anvendelse, herunder om de har medvirket til at kvalificere vurderingen af tilbud, hvor der er tvivl om kvaliteten. Efter nærmere aftale med socialtilsynene kan opfølgningen tilrettelægges som fx temadage for de respektive godkendelsesteams, netværksaktiviteter mv.
- Status på opfølgningen vil blive drøftet på møde i Mellemedernetværket og Fællesmøde med tilsynschefer med henblik på en dialog om, hvorvidt der er behov for at iværksætte yderligere udviklings- og eller implementeringstiltag.

Bilag

Oversigt over socialtilsynenes organisering af godkendelse af tilbud

Hovedstaden	<p>Godkendelsesteam</p> <p>Teamet består af 6 tilsynskonsulenter, der tilsammen besidder viden om alle tilbudstyper og målgrupper. Der er endvidere tilknyttet en jurist og en økonomikonsulent. Juristen er tovholder på godkendelsesprocessen. To af konsulenterne kommer fra børn- og ungeområdet samt krisecenterområdet, og fire konsulenter kommer fra voksenområdet. Hver godkendelsessag varetages af to konsulenter fra godkendelsesteamet. Mindst den ene af de to konsulenter skal have viden om tilbudstypen/målgruppen.</p> <p>Alle tilsynskonsulenter i godkendelsesteamet har også driftsorienterede tilsynsopgaver.</p> <p>Kompetencer i godkendelsesteamet: Konsulenter med viden og erfaring indenfor både børn og unge, voksne handicappede, voksne psykisk syge, krisecentre og herberg, misbrugsbehandling</p>
Øst	<p>Godkendelsesteam</p> <p>Teamet er placeret i staben. Ansøgninger om godkendelse modtages af tovholderen for godkendelsesteamet, som fordeler sagen mellem jura, økonomi, en konsulent fra godkendelsesteamet og en konsulent fra "afdeling tilbud" med speciale inden for den ansøgte målgruppe. Såfremt tilbuddet godkendes, overgår det efterfølgende til den pågældende konsulent. Begge konsulenter deltager på det første driftstilsyn.</p> <p>Kompetencer: Jurister, økonomikonsulenter, tilsynskonsulenter</p>
Syd	<p>Godkendelses og ændrings-juristteam (JGT) og Socialfagligt godkendelses og ændringsteam (FGT)</p> <p>JGT modtager ansøgninger, forbereder sagen og udarbejder afgørelse. Ved nye ansøgninger inddrages økonomimedarbejder og evt. jurist med speciale i fonde/vedtægter. Såfremt der er behov for socialfaglig vurdering tildeles ansøgningen til FGT. Sagen tildeles en konsulent fra teamet ift. kompetencer, kendskab til ansøger og §§ området.</p>
Midt	<p>Godkendelsesteam</p> <p>Teamet består af 2 tilsynskonsulenter, der dækker tilbud på børne- og voksenområdet. Der er tilknyttet en jurist og en økonomikonsulent. Inddragelse af fagkonsulent sker efter behov. Ved første tilsynsbesøg kan driftskonsulenten vælge at invitere godkendelseskonsulenten med.</p> <p>Kompetencer: Socialrådgiver og socialpædagog</p>

Nord	<p>Godkendelsesteam</p> <p>Teamet består af 2 konsulenter, der primært arbejder med godkendelser. Der er tilknyttet en jurist samt en økonomi medarbejder. Konsulenten fra godkendelsesteamet er tovholder på sagsbehandlingen af godkendelsen. Vedkommende suppleres af en tilsynskonsulent med kendskab til den målgruppe tilbuddet søger godkendelse til. Den pågældende tilsynskonsulent overtager sagen efter godkendelse med henblik på driftsorienteret tilsyn.</p>

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk